

Smatramo, da je taka odločba mogoča le ob nepoznanju razmer. Kajti sprejemni pogoji za gimnazijo in realko so mogoče še rahlejši nego za sprejem v meščansko šolo. Obseg snovi meščanske šole pa brez dvoma vsaj po svoji vrednosti za življenje daleko nadkriljuje snov nižje gimnazije oz. realke. Dočim poda meščanska šola zaokroženo snov iz vseh najvažnejših panog človeške vednosti in ročnosti, poda nižja gimnazija oz. realka le boli torzo, ker je nač v učnem načrtu teh srednjih šol, da izžine ta torzo šele s poukom v višji gimnaziji oz. realki.

Nasproti tej veliki prednosti pa izkazuje meščanska šola samo eno »slabo stran«. Ta je, da nima kot obvezni predmet nobenega tujenarodnega jezika. O mrtvih jezikih ne bomo izgubljali besed. Glede živih jezikov pa konstatiramo, da je vsaj eden izmed tujenarodnih s precej visokimi zahtevami obvezan na trg. Šolah, da morajo torej absolventi mešč. šol, če hočejo uspešno obiskovati trg. šolo, na vsak način že priti v dotičnem jeziku vsaj nekoliko »podkovani«.

O vrednosti različnih tipov šol za praktično življenje govore itak uspehi, ki jih absolventi izkazujejo. Tako vidimo, da niso na trgovskih šolah absolventje mešč. šol med našimi dijaki, nasprotno dokazujejo za umevanje praktičnega življenja skoro več spretnosti nego absolventi predvsem humanističnih nižjih gimnazij. Zgoraj navedeno zapostavljanje mešč. šole je zato očitna krivica, ki jo še bolj osvetljuje dejstvo, da nižja gimnazija oz. realka pripravlja za višjo gimnazijo oz. realko, dočim pripravlja mešč. šola za strokovne šole. Trgovska šola je strokovna šola, in njeni absolventi, ki imajo programatično predizobrazbo, naj bodo zapostavljeni pred tistimi, katerih predizobrazba smeri drugam?

Pozivljamo višji šolski svet in sploh prosvetno upravo, da izposluje v interesu prizadete mladine vse pravice, ki gredo meščanski šoli.

Obrtno nadaljevalne šole.

—o Zbornični prispevki obrtnim in trgovskim nadaljevalnim šolam. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani je dovolila sledeče prispevke obrtnim in trgovskim nadaljevalnim šolam: 1. Zbornični prispevki obrtnim nadaljevalnim šolam za leto 1922. Obrtnim nadaljevalnim šolam v Murski Soboti se dovoljuje 2000 Din (8000 K), Ormožu 2000 Din (8000 K), Mengšu 2000 Din (8000 K), Konjicah 1500 Din (6000 K), Ljutomeru 1500 Din (6000 K), D. M. v Polju 2000 Din (8000 K), Brezicah 1000 Din (4000 K), Radovljici 2000 Din (8000 K), Slovenjgradcu 1800 Din (7200 K), Ribnici 1500 Din (6000 K), Slovenski Bistrici 1000 Din (4000 K), Št. Juriju ob j. ž. 1000 Din (4000 K), Šmarjah pri Jelsah 1500 Din (6000 K), Šmartnem pri Litiji 2000 Din (8000 K), Trbovljah 1700 (6800 K), Št. Vidu nad Ljubljano 3500 Din (14.000 K), Trzinu 2500 Din (10.000 K), Toplicah pri Zagorju 2000 Din (8000 K), Zalcu 1500 Din (6000 K), Žireh 2000 Din (8000 K). — 2. Zbornični prispevki trgovskim nadaljevalnim šolam za leto 1922. Trgovskim nadaljevalnim šolam v Celju se dovoli 1800 Din (7200 K), Ljubljani 3000 Din (12.000 K), Ptuj 1800 Din (7200 K). — 3. Zbornični redni in izredni prispevki obrtnim nadaljevalnim šolam za leto 1922. Dovolj se obrtno-nadaljevalni šoli v Celju redna podpora 5000 Din (20.000 K), izredna podpora 2000 Din (8000 K), Ljubljani redna podpora 13.000 Din (52.000 K), izredna podpora 5000 Din (20.000 K), Mariboru redna podpora 7500 Din (30.000 K), izredna podpora 2500 Din (10.000 K), Ptuj 1800 Din (7.200 K), izredna podpora 2000 Din (8.000 K), Kranju redna podpora 3000 Din (12.000 K), izredna podpora 500 Din (2.000 K), Novem mestu redna podpora 2000 Din (8.000 K), izredna podpora 500 Din (2.000 K). — Vsi prispevki so se dovolili z določilom, da je vsaj 50% teh podpor porabiti za nakup učil in drugo potrebnico šole za pokritje stvarnih potrebščin (kurjave, razsvetljave in postrežbe), eventualno, ako so ti izdatki kriti, za doklado učiteljskim honorarjem. Te podpore, ki se izplačajo takoj, ko predložijo redno pobotnico, veljajo samo za tekoče šolsko leto, in šole do 31. decembra t. l. nimajo od zbornice ničesar več pričakovati. Tudi veljajo višine podpor samo za to leto in ni obvezna za prehodna leta.

Naše narodno prosvetno delo.

—p. Šolski salonski orkester. Iz Slovenjgradca nam poročajo, da je bil pod vodstvom tov. Šerba ustanovljen tam šolski salonski orkester, ki mu da neiz-

merno truda, a se obilo poplača. Ljudstvo je navdušeno in je prispevalo pri prireditvah v šoli nad 10.000 K za šolske svrhe: šol. ljud. knjižnice, oder itd. Če bo šlo tako naprej, ne bomo mogli govoriti ne o nasprotnikih šolstva, ne učiteljstva.

Šolske ljudske knjižnice.

—pk Prekmurje. Sv. Jurij p. Rogoševci. Tu se je ustanovil »Piparski klub«, ki si je nadel prelepo nalogo, da pomore na noge novoustanovljeni šolski knjižnici ob enem podpira »Jugoslov. Matico«. Klub ima dosedaj čez 60 članov-piparjev. Društvo si je postavilo v program, da začne s primernimi igrami. Kot odsek »Piparskega kluba« se ustanovi tudi bralno društvo. S tem je položen temelj narodnemu razvoju ob naši naisevernejši meji tik Burgenlanda. Društvo obeta lepo prihodnost, ker vlada zanj veliko zanimanje. Upajoč, da znate ceniti pomen probujajočega se narodnega življenja ob meji, apeliramo na Vag tovariši, da društvu priskočite na pomoč s kako knjigo. Za Prekmurje naj vlada malo več zanimanja! Upam, da ta prošnja ne bo samo glas vprijočega v puščavi. — Lazar Tone.

Šolski odri in pevski zbori.

—po Murska Sobota, državna šola. Otroci v Murski Soboti so uprizorili šolsko predstavo pod vodstvom gospe učiteljice Matilde Prelogove in gospoda učitelja Josipa Čučka. Na vzporedju so bile deklamacije in igra »Šivlja Klara«. Bilo je vsestransko zanimanje in uspeli v vsem zelo zadovoljiv. Gospa Prelogova, ki je imela z vajami mnogo truda, je z uspehom lahko zadovoljna. Njej, kakor tudi drugim, ki so pomagali pri uprizoritvi, se izreka tem potam največja zahvala. Pričakujemo, da nam bo kmalu zopet prijetna prilika, da se vidimo pri slšni prireditvi. Saj pričajo take prireditve z neodoljivo silo o vztrajnosti in razumnosti naših vrlih narodnih delavcev in o sijalnem uspehu narodne vzgoje in širitve narodnega duha.

—po Igra »Prstan« v Murski Soboti. Otroci iz osnovne in meščanske šole ter gimnazije so uprizorili igro »Prstan«. Uprizorili so jo vdrugič v veliko zadovoljstvo poslušalcev. Žal, da tokrat ni bilo toliko obiska kot prvič. Nad vse je očarala divna umetna razsvetljava v gozdu, res kakor v bajnem kraljestvu palčkov.

—po V Črnomlju je priredila šolska mladina 14. t. m. v Lacknerjevem hotelu štiriidejanko: Kralj Matjaž. Mični škrt gozdni razuzdanček, je tako brezskrbno igral, da ga je bilo veselje gledati. Tudi Ivan in ostali so spretno pogodili ulogice, najsihode govorne, kakor tudi pevske. Gledalcem se je kar čitalo zadovoljstvo iz obraza. Dvorana je bila polna. Hvala učiteljstvu za trud!

—po Slovenjgradec. Tukajšnja osnovna šola je priredila 21. t. m. igro »Šivlja Klara«. Otroci so igrali izborno. Najbolj je ugajal ples vil in nastop palčkov. Tretje dejanje je pa prekratko in prazno. Tov. Tončki Vaupotovi se je zahvaliti, da je olepšala igro s plesom vil in palčkov. Nad vse okusne kostume je sešila tov. Linčka Vrečkova. Medodmori je nastopil prvič šolski salonski orkester, broječ 16 učencev in sicer klavir, harmonij, bobni, bas in 11 vijolin. Vabil jih je tov. Josip Šerbec. Igrali so izborno in aplavz ni hotel ponehati. Sijajen čisti dobiček 2500 Din t. j. 10.000 K se uporabi za knjižnico in za učila. Največ dohodkov je dal srečolov, ki ga je vodila tov. Milka Dularjeva.

Književnost in umetnost.

—k JEDNA ANKETA. »SRPSKI KNJIŽEVNI GLASNIK« otvorilo je anketo o »srpsko-hrvatskim odnosima«. Mislimo, da nam čitatelji »Uč. T.« ne če zameriti i predbaciti, da se upličemo u politiku, ako se i mi zanimamo za tu anketo. Ne če i ne smi! Jer to »pitanje« nije nikako politično, nego je državno, a nije ni srpsko-hrvatsko, nego je uopće jugoslavenstvo, te ono mora da zanima sav naš javni život, sve radnike, kojima leži na srcu interes države, njezino uređenje, državno jedinstvo, jugoslavenstvo. Kažem mora, ier je to »pitanje« rana celoga našeg tela i celo telo zbog te rane trpi i muku muči. Iza to moramo, da to pitanje uzimemo kao zajedničko, naše, jugoslavenstvo, i da ga rešavamo svi. Ali ne sa pretenzijom, ne subjektivno, temperamentalno i površno i ne — bez ljubavi! Onako, kako interes zajednice zahteva, onako, kako to može i mora da zahteva brat od brata!

I mi narodni učitelji, koji smo pozvani, da delujemo na uspešno i trajnoj konsolidaciji sve naše države, mi, koji

smo svaki dan s narodom i u narodu, mi, koji živimo i radimo za Jugoslaviju i zbog Jugoslavije, i mi smo pozvani, da to pitanje rešavamo i da pridonosimo nešto za umirenje i pomirenje duhova. Mi sa svoje strane ne verujemo, da to »pitanje« postoji onako, kako bi to neki hteli! A tako misle, uvereni smo, i mnogi drugi učitelji, koji imaju prilike, da se osvedoče, kako narod ne misli onako, kako to stanovita gospoda hoče da misle i tumače, kako ti odnosi u narodu nisu napeti, nego je zlo, što te odnose stanovita kratkovidna i ambiciozna gospoda napnju, kvare.

Ali, ako srp.-hrv. pitanje ne uzimamo kao posebno pitanje, mi ipak vidimo, da ima neko zlo, koje državni brod ustavlja, te mu ne da, da svom snagom, bujom parom zaplovi! Mi smo učitelji svesni svoje narodnosti, svoiega potpunog i čistog Jugoslavenstva, a svesni smo i svoje dužnosti kao učitelji i Jugoslaveni, tako te nama raznih lekcija u tom pogledu ne treba. No da čitavci »Uč. Tov.« vide, kako o tim odnosima misle nekoi naši umnici, ugledniji javni radejci, donosimo ovde, po našem mišljenju, najmarkantnije točke iz njihova naziranja, a za dobro rešenje »srp.-hrv. spora«.

(Dalje prihodnjč.)

—k Sifinga, drama v štirih dejanjih. Spisal E. Gangl. Svoji sestri Vilmi posveča to knjigo E. G. »Kako resnična je tista stara pravljica o Sifingi, ki je ležala ob morskem cesti, ki je potnikom dajala uganke in je potem potnike raztrgala, ako niso znali uganke rešiti.« — »Taka Sifinga je to naše življenje za vse ljudi in za vse človeške družbe. Priroda je kakor Sifinga nebeška, ljubezniva in nežna, ima obličje in prsi boginje, končuje pa s kremplji in telesom levine.« — Dejanje se vrši v stanovanju suplentia Poljaka in njegove žene Katke. Poliakova volja je zaradi prezgodnjega zakona in borbe za kruh omagala, da bi napravil izpite. Dičila ga je velika ljubezen do pokojne matere. Žena Katka, dve leti starejša od njega, je čutila nesrečno v zakonu, ker ji je vzbujala velika ljubezen moža do matere zavist in ker ni imela otrok: »Iz omotice prvih dni — dni ljubezni. Kako lepa je bila — polna upanja, polna pričakovanja! Da, dvignila sem se iz nje, ko sem spoznala resnico, ko sem videla, da je laž, prevara, brezupnost...« Prijateljica Lina, ki je došla ravno v najkrčišešem trenutku v rodbinski krog, ji pokaže realno pot zakonskega življenja: »Iz omotice, iz sladkosti prvih dni vendar ne drži pot do laži, prevar in brezupnosti, ampak do resnosti, do spoznanja resničnega položaja. Iz sanjivosti do prevdarka, iz ljubezenke onemoglosti do dela in vstrajanja... Vstala bi in se dvignila! V ljubezni ali vsaj v ljubeznivosti bi se nagnila k niemu. Bila bi mu prijateljica, podpornica, tovarišica. Malo je ljubezni, ki bi ostale velike in stalne. Ampak zaupnost ostane — sanje se pretvorijo v realnost, bi rekla. Vnemala bi ga, izpodbujala, delala z njim — študirala... Sufirala iakost, če bi omagoval. Bojevala bi z njim isti boj, dobojevala bi zmago sebi in njemu...« — Filozof Pelko, ki je stanoval pri Poljakovih se je udal lahkomišelnemu življenju, jurist Kosirnik, ki je dokončal svoj študij, mu je bil »živa vest«. Lina mu je bila Sifinga, ki mu je pokazala pot v drugo življenje, postavila mu je ceno, da si jo pripori. A že prvi koraki so mu bili težki na novi poti... — V ta kaos nesreč je prišla sestra Poljakova, 19 letna Anka, nezakonska mati. Njen otrok je vzbudil v nesrečni ženi Poljakovi boleost in zavist, hotenje — biti mati. To jo je dovelo do nepremišljenega dejanja, katerega žrtev je postal nesrečen otrok. —k.

—k Knjižnica zdravstvenega odseka za Slovenijo, štev. 3. Boj alkoholu! Spisal docent dr. Ivan Robida. »Divje narode je alkohol v najkrvavejšem času iztrebil, a tudi nas uničuje, seveda nekoliko počasneje, a zato nemanj zanesljivo. Sam povzročujoč celo kopo boleznij, pripravljaj drugim pot, zmanjšuje odpornost posameznikov in rodu napram infekcijam in intoksikacijam ter boleznim in okvaram sploh, zvišuje torej bolehnost in umrljivost, uničuje deco, zmanjšuje plodovitost, razplemenja in oslablja zarod, moti mir in red, izpodkopuje moč države, razieda rodbinsko življenje, uničuje pravno, zakrivlja nebroj zločinov in nesreč, ubija blagostanje in narodno bogastvo, spravlja posameznike in cele rodbine v propast in pogubo ter dovaja in tira najširše sloje v bedo«, tako zaključuje dr. Robida svojo knjigo — in to nam pove vse!

—k »Popotnik«, pedagoški in znanstveni list, štev. 3.—4. Vsebina: Razprave: 1. H. Družovič: Dve glavni nalogi šolskega pevskega pouka. 2. Anica Černe: O Zupančič kot mladinski pesnik. Iz šolskega dela: 1. Ana Pfeifer: Elementar-

ni pouk v čitanju in pisanju na podlagi samodelavnosti. (Dalje.) 2. Vlado Rojec: Kmetiško risanje. Telesna vzgoja: 1. Dr. Ljud. Pivko: Učni načrt redovnih vaj. 2. Fr. Grm: Higijena govora. (Dalje.) Razgled: A. Slovstvo, J. J. Filipi: Neivolnejši způsoby kreslilské. (Drag. Hu-mek). — E. H. Kaňkadamova-M. P. Majstorovič: Metodika osnovne nastave crtanja. (Flerè). — Jos. Suchy: Staroin-dijske pripovedke. (—è). — Da se upoznamo. (Mil. R. Majstorovič). — Iz pedagoške literature. B. Časopisni vpogled. Prerad. C. To in ono. C smotru narodne šole. (Pav. Flerè). — O potrebi bibliografije pedagoške literature Slovenaca, Hrvata i Srba. (Mil. R. Majstorovič). — Pri-tožbe staršev. (F. V.) — Kaj se zahteva za sprejem v srednjo šolo. (F. V.) — K III. mednarodnemu kongresu za moralično vzgojo v Ženevi. — Drobne pedagoške novice. — Filozofski slovar. (Dr. Fr. Derganc).

—k Zvonček, štev. 5. Vsebina: Tone Gaspari: Tolažba. Pesmi. Jos. Vandot: Kekec na volčji sledi. Planinska pripovedka s štirim podobami. Jernej Popotnik: Jadrnice v solncu. Povest. Fran Erjavec: Kitajske narodne pripovedke. Fr. Ločniškar: Dete in luna. Pesem. Poslušam lepe pripovedke... Podoba. Fr. Rojec: Za domači muzej. Poučni spis s podobo. Ivan Albreht: Pika ziblje. Pesem. Pouk in zabava. Kotiček gospoda Doropoljskega.

Naša gospodarska organizacija.

—g Neratov temeljni kamen za Učit. dom v Mariboru razveseljivo raste od dne do dne. Kljub ogromnemu kulturnemu in društvenemu davku, ki ga plačuje učiteljstvo v sedanjih časih, vendar ne pozablja sebe. Iz vseh krajev mariborske oblasti se vračajo nabiralne pole, iz katerih je razvidno, da darujejo posamezniki povprečno od 5—10 Din. Neka dvo-razrednica je darovala celo 65 Din! Čast taki zavedni požrtvovalnosti! Iz darobode pa tudi razvidno, da znamo ceniti svojega toliko zaslužnega pokojnega tovariša, ravnatelja Nerata. Vsa vodstva pa, ki se do sedaj še niso odzvala, prosimo da prvega pri izplačilu prejemkov ne pozabijo naše nabiralne pole. Darila se bodo priobčila po okrajih, kakor hitro dobimo nab. pole vrnjene. Pravila za Učit. dom so že vložena. Kakor hitro bodo odobrena, se vrši o primernem času ustanovni občni zbor. Pravila se niso mogla dati v pretres posameznim društvom, ker bi se bila zaveda zavlekla. Pomoč je pa nujna. Sicer so pa pravila le formalnost, kateri se lahko vsak čas zadosi. Glavno je smotreno in požrtvovalno delo nas vseh. — Pripravljajni odbor.

—g Rezervni sklad. Prostovoljni organizacijski davek — 1922. (Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.) 8. izkaz, 80 Din: Učiteljstvo — Gornja Radgona. Prispevali so po 10 Din: Ana in Karel Mavrič, Marija in Anton Kovacec, Berta in Loize Menhart, Marija Dominkuševa in Nada Mihajličeva. 35 Din: Učiteljstvo v Kostanjevici — zbrano pri okrajni učiteljski konferenci. Bravo, vrli tovariši in vrle tovarišice! 30 Din: Učiteljstvo na okrajni učiteljski konferenci v Mokronogu — v priznanje referentoma tovarišici Štupici in tovarišu Rojcu. Bravo, vse hvale vredno! Pogledajte vsi zavednost in delavnost učiteljstva teh dveh okrajev na vseh zborovanjih in konferencah! V splošnem pa rečem, da se naša stanovska zavednost razvija lepo — kar je nam v čast. Le tako naprej! Zdravo! — Današnji izkaz 145 Din. Prej izkazanih 6999 Din. Skupaj 7144 Din. — Ivan Petrič, Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Iz naše stanovske organizacije.

Gibanje okrajnih društev v Sloveniji.

+ RADOVLJIŠKO OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO IMA SVOJE POSLEDNJE ZBOROVANJE v tekočem šolskem letu dne 3. junija t. l. (sobota) v Bohinjski Bistrici takoj po prihodu vlaka. Referira tov. Valko Razingar o risanju v osnovni šoli. Protireferent je tov. Iv. Šega. Glede kosila je treba javiti tovarišici Ruži Majcen v Boh. Bistrici.

+ SAVINJSKO UČIT. DRUŠTVO ZA VRANSKI OKRAJ ZBORUJE dne 2. junija ob 9. uri v Lokah. Poleg običajnih točk predavajo g. okr. nadzornik Černe »O medsebojnih odnošajih učitelstva«, tovariš Mejovšek o kmetijsko-nadaljevalnih težajih in tov. Urek o načrtu novega zakona za državne name-

ščence. — Opozarja se vse člane na soglasni sklep, po katerem je vsak član dolžan udeležiti se zborovanj. Kdor neopravičeno izostane, plača globo 15 Din. — Radi obeda naj se javijo udeleženci do 31. t. m. tovarišu Kochu. Odbor.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBORSKI OKRAJ ZBORUJE dne 8. junija t. l. v Mariboru v mali dvorani Narodnega doma ob 10. uri predpoldne po sledečem sporedu: 1. Čitanje in deklaracije v šoli ter recitacije iz Cankarjevih del. (Predava in recitira g. režiser Milan Skrbinšek.) 2. Stanovske zadeve. — Osebnost priznanega gledališkega umetnika nam jamči, da bo predavanje velezanimivo in bodo nudile recitacije iz del Ivana Cankarja umetniški užitek. Pričakujemo polnoštevilne udeležbe. Odsotnost se mora opravičiti — Odbor.

+ ŠOSTANJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO JE ZBOROVALO dne 4. maja ob pol 11. uri v Velenju. Udeležba je bila zelo razveseljiva, odsotni so se vsi opravičili.

S priručnim pozdravom na navzoče otvoril predsednik zborovanje in naznanil, da so k društvu pristopili tov. Okorn Zofija, učiteljica ročnih del, Simončič Marija in tov. Plasch Mihael. Po odobritvi zapisnika so se obravnavali dopisi.

Referat. Ravnatelj naše šole tov. Hribnik je predaval o narodnem prebujanju in ločitvi duhov v stranke. Referat je podal popoln pregled narodnega in kulturnega razvoja našega naroda od začetka do združitve somišljenikov v različne stranke. Navzoči so se zanimanjem sledili njegovim izvajanjem.

Razdelile so se »Matične knjige«. Tov. Vučko poziva, da naj izpizro vsi tov. k »Slov. šolski matiči«, — Izzrazil se je želja, da naj ostane zbornik tak, kakršen je bil v prejšnjih letih. Seznanja naj nas z novimi strujami na ped. polju. Prakične knjige, posebno »Telovadba«, naj izide čimprej, če mogoče že prihodnje leto.

Ustanovitev društva »Učiteljski dom« v Mariboru se pozdravlja in se prijavi 20 članov.

Prihodnje zborovanje se vrši dne 22. junija 1922 v Škalah.

+ RADOVLJIŠKO OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO JE ZBOROVALO dne 11. maja t. l. na Breznici. Udeležilo se je 58 članov.

Otvoritev: Po otvoritvi tov. predsednika pojasni tov. nadzornik razne administrativne zadeve, posebno glede vojaščine, ter priporoča razne knjige za šolske knjižnice.

Referat: Ker je referent tov. Stupca zbolel, je prečital njegovo delo: »Logično čitanje v osnovni šoli« tov. Menard, ki je bil tudi protireferent.

Železniške legitimacije: Vsled nerednosti pri železniškem ravnateljstvu še sedaj ni prešlo 14 članov našega društva železniških legitimacij za polovično vožnjo. Na vse urgence posameznikov kakor tudi oblasti še niti ne odgovarja, kakor da smo popolnoma brezpravni. Ugodnost polovične vožnje nam je dovoljena po sklepu ministrskega sveta in si tedaj teh pravic ne damo kratiiti niti od železniškega ravnateljstva. Ako je ravnateljstvo zamešalo in izgubilo v svoji zmedenosti naše slike, je to njegova stvar; mi zahtevamo kar nam pripada. Učiteljsko društvo prosim, da obr. šol, svet in UJU Poverjenstvo Ljubljana na najenergičnejši način delujeta, da nam pridobita naše pravice. Učiteljsko v Sloveniji kakor tudi izven nje pa pozivljamo, da stori iste ali podobne korake, ako vlada še kje taka nerednost.

Po nekaterih manj važnih slučajnostih se zaključil uspešno zborovanje.

Pedagoški odsek: Po zborovanju je imel sejo pedagoški odsek, ki je izvolil za svojega predsednika tov. nadzornika Jos. Turka. Odsek je sklenil: 1. uvajati sistematična predavanja na društvenih zborovanjih v prosep strokovnega dovršenja članstva, in 2. izvršiti podrobni učni načrt za 1. šol. leto (vsaj za prve tedne in mesece).

POROČILO O ZBOROVANJU PTUJSKEGA UČITELJSKEGA DRUŠTVA z dne 13. maja 1922.

Za nenavzoče. Plačajte članarino in spomnite svoje tovariše, da plačajo, podpišite delež za »Tvornico učil«, poslužite se učiteljske knjižnice! Če bi želelo kakšno društvo ali šol. vodstvo pri poletnih veseljih sodelovanje pevcev, gled. diletantov, Sokola ali govornikov (za najrazličnejše stroke), naj se obrne pravočasno na Jugoslov. Matice v Ptuj!

Predavanja. Tov. Jančič je predaval o perspektivi in barvah v osnovni šoli. Izven dnevnega reda je dodal »Nekaj kritike in organizatoričnih misli k našim zborovanjem« — zelo aktualno predava-

vanje, kjer predlaga korenito preureditev načina dosedanjih učiteljskih zborovanj. Predlogi se predložijo pri seji širšega sveta UJU pov. Ljubljana v proučevanje.

Predlog glede račun. oddelka viš. šol. sveta. Poverjenstvo UJU v Ljubljani se prosi, da usreduje pri deželni vladi za točnejše uradovanje pri knjigovodstvu, kjer vlada prevelika površnost pri izplačevanju prejemkov. Prihodnje zborovanje 22. junija, če se pa šola ne zaključuje 22. junijem, se bo zborovalo v juliju.

+ CELJSKO UČIT. DRUŠTVO je zborovalo dne 11. majnika v Celju ob dobri udeležbi. Tovariš predsednik se uvodoma zahvaljuje vsem pevcem in pevkom, ker so se tokrat v obilnem številu udeležili pevske vaje ter želi pevskega zboru, da bi vztrajal in uspešno napredoval. Prečitalo se na to došli dopisi. Sklene se naročiti nekaj revij in knjig za društveno knjižnico. Šolski voditelji se naprošajo, da odpošljejo drugo polovico društvenine v najkrajšem času društvenemu blagajničarju.

Predavanje. Nato je predaval tovariš ravnatelj Serajnik »O življenju rastlin«. Podavanje ni imelo sistematičnega značaja, pač na je posegalo v posamezne najinteresnejše pojave rastlinskega življenja. Nazori o rastlinstvu od nekdanj in danes so močno različni; brodirjo je spoznanje, da so rastline kakor žival in človek živa bitja, katerih življenjske potrebe in ujemaj opravljajo organi liki naidovršenejšemu stroju. Ne da bi podavatelj po sistematičnem načinu razlagal pomen raznih organov, je vendar posegal v posamezne funkcije istih v kolikor so se ugotovili po najnovejših znanstvenih raziskovanjih in ne senzacionalnih časopisnih člankih, kakor da imajo v zbuialo očji i. dr. Posebno pozornost je vzbujalo eksperimentalno umetno hranjenje rastlin, dobivanje ogljikovega dioksida po listih, transpiracija i. dr. Skrajno zanimiva so raziskovanja, kako se prenašajo svojstva rastlin na njih potomce po semenu. Nato je podavatelj omenil nekaj tipičnih slučajev, kako se rastlina bojuje za obstanek, oziroma kako se kulturen človek trudi z največjo duhovitostjo, da si dobičkanosno rastlino razmnožuje in varuje. Kot konec je bilo sklikano življenje Asklepiadei, katero kaže, da življenje med rastlinstvom in žuželkamj ni tako nekalično, kakor se nam dozdeva pri naših cvetkah in mejujčkih, kajti marsikatero presenečenje prinaša žuželki mesto sreče smrt. Poslušalci so z vnemo in velikim veseljem poslušali to znanstveno in zanimivo predavanje, za katero se je tovariš predsednik podavatelju prav iskreno zahvalil.

Izlet. Popoldne je priredilo društvo majniški izlet na Anški vrh, katerega se je udeležilo 40 tovarišev in tovarišic. Izletniki so se početka razveselili nad prekrasnim razgledom zlasti na Anskem stolpu, pozneje pa se v lepo okinčanih prostorih ondote restavracije pri dobri karjičji itd. prav prijetno imeli in se zabavali.

Vsak Jugoslovan mora biti član „Jugoslovanske Matice!“

LISTNICA UREDNIŠTVA.

— **Dvojna mera.** Resnici na ljubo moramo ugotoviti, da nam ni znan niti en slučaj, da bi višji šolski svet ne hotel oddati kakega mesta, ker so med prosilci tudi Primorci. Znanj so nam slučaj, da je vladala neka animoznost do beguncem zaradi službenih mest v lastnih vrstah, kar smo odločno obsojali; enako nam je znan slučaj nekega »meščanskega« zastopnika v nekem mestnem šol. svetu proti beguncem, a ravno viš. šol. svet ni delal nikdar razlike pri kompetenci. Rekli bodo zopet, da smo »vladni« in da hočemo braniti viš. šol. svet. Toda ne, če se je dogodil slučaj, naj ga dotičnik navede s konkretnimi navedbami in bomo to objavili. Prepričani naj bodo, da bodo naši zastopniki vselej nastopili proti dvojni meri.

— **F. M. v B.:** Za funkcije krajnih šolskih svetov veljajo še vedno stari zakoniti predpisi.

— **J. K. v Št. J. p. D.:** Doslej še ni bil nikdo klican k orožnim vajam. Goto-vo pa je, da toliko letnikov na enkrat ne bo vpoklicanih.

— **Sp. v M.:** Državnega grba v barvah tu ni dobiti, mogoče v Zagrebu ali v Beogradu. Točen opis je bil objavljen v Uradnem listu.

LISTNICA UPRAVNIŠTVA.

Iz Prekmurja dobivamo dan na dan urgence, zakaj se temu ali onemu novovstopivšemu članu ne pošilja listov. Obveščamo vse prizadete, da se na take re-

klamacije ne bomo ozirali. Saj niti ne vemo, kdo je letos član učiteljskega društva za Prekmurje. Kljub večkratnim urgencam še do danes nismo dobili članskega izkaza, dasi se bližamo še drugi polovici upravnega leta. Skrbite zato, da nam merodajni faktorji pošljejo imenik članov, da se bo pošiljanje listov takoj uredilo. Dotlej pa odklanjamo vsako odgovornost za redno odpravljanje stanovskih listov.

Upravnik,

Nove knjige in druge publikacije.

— **kpl Sfinca, E.** Gangl. Drama v štiri delih. Izdala in založila Učiteljska tiskarna. Cena vezani knjiž 13 Din.

— **kpl Tiskovna zadruga v Ljubljani.** V naši založbi je ravnokar izšla knjiga **Fr. Milčinski: Tolovaj Mataj II. natis.** Strani 152. Cena broš. 12 Din, po pošti 1 Din več.

— **kpl Tiskovna zadruga v Ljubljani.** V naši založbi je ravnokar izšla knjiga **Claude Farrere, Gusarji.** Strani 201. Cena 16 Din, po pošti 1 Din več.

— **kpl Boj alkoholu.** Spisal docent dr. Robida. Izdal zdravstveni odsek za Slovenijo. 1922.

Odgovorni urednik: Franc Štrukelj. Last in zal. UJU — poverjen. Ljubljana. Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Štev. 2332.

RAZPIS UČITELJSKE SLUŽBE.

Po naročilu višjega šolskega sveta z dne 12. maja 1922, št. 6376 se razpisuje v stalno namestitev učiteljsko mesto na 4 razredni osnovni šoli z eno vzporednico v Zalogu pri Ljubljani v izrecnim pristavkom, da je ta služba namenjena le za učitelja.

Pravilno opremljene prošnje z osebno popisnico, izpolnjeno po vseh rubrikah natančno, naj se vložijo po predpisani službeni poti do dne

10. junija 1922.

Okrajni šolski svet za okolico v Ljubljani.
Predsednik.

Štev. 297/0-1.

RAZPIS SLUŽBE.

Z dovoljenjem višjega šolskega sveta — odl. z dne 11. maja 1922, št. 1329 se razpisuje v stalno namestitev služba učiteljice ženskih ročnih del na osnovnih šolah **Sv. Tomaž in Rumeč** z uradnim sedežem pri Sv. Tomažu.

Pravilno opremljene prošnje je vložiti po predpisani službeni poti do 16. junija 1922 pri **krajnem šolskem svetu Sv. Tomaž.**

Predsednik: **Dr. Pirkmaier, s. r.**

Štev. 1315/22.

RAZPIS DVEH UČNIH MEST ZA SRBOHRVAŠČINO NA OSNOVNIH ŠOLAH V MARIBORU.

Po pooblastilu višjega šolskega sveta šteta. 949 z dne 7. maja 1922 se razpisuje s početkom šolskega leta 1922/23 dve stalni učni mesti za srbohrvaščino v Mariboru, in sicer na 1. dekliški ljudski šoli za učitelja z obveznostjo, da poučijo srbohrvaščino tudi na ostalih dekliških ljudskih šolah v Mariboru, ter na 1. deški ljudski šoli za učitelja z obveznostjo, da poučuje tudi na ostalih deških ljudskih šolah v Mariboru.

Redno opremljene prošnje z dokazilom učne usposobljenosti za pouk srbohrvaščine na osnovnih šolah je vpslati mestnemu šolskemu svetu v Mariboru najkasneje do dne

16. junija 1922.

Mestni šolski svet Maribor,
dne 17. maja 1922.

Predsednik: **V. Grčar, I. r.**

Štev. 274/22.

RAZPIS UČNEGA MESTA NA DEŠKI MEŠČ. ŠOLI V ŽALCU.

Po naročilu višjega šolskega sveta šteta. 5108 z dne 5. maja 1922 se razpisuje v stalno namestitev služba strokovnega učitelja iz III. skupine na deški mešč. šoli v Žalcu.

Pravilno opremljene prošnje je poslati krajnemu šolskemu svetu v Žalcu najkasneje do dne

18. junija 1922.

Okrajni šolski svet Celje,
dne 18. maja 1922.

Predsednik: **Žužek, I. r.**

Štev. 1301/22.

RAZPIS UČNIH MEST NA OSNOVNIH ŠOLAH V MARIBORU.

Po pooblastilu višjega šolskega sveta šteta. 1597 z dne 7. maja 1922 se razpisujejo na tukajšnjih osnovnih šolah v stalno namestitev:

1. na deški ljudski šoli III. štiri učna mesta za učitelje;

2. na dekliški ljudski šoli II. eno učno mesto za učiteljico.

Redno opremljene prošnje je treba vpslati mestnemu šolskemu svetu v Mariboru najkasneje do dne

17. junija 1922.

Mestni šolski svet Maribor,
dne 17. maja 1922.

Predsednik: **V. Grčar, I. r.**

Štev. 219/22.

RAZPIS SLUŽBE ZA POUK PETJA IN GLASBE NA MEŠČ. ŠOLAH V CELJU.

Po naročilu višjega šolskega sveta šteta. 5108 z dne 5. maja 1922 se razpisuje na deški in dekliški meščanski šoli v Celju služba učitelja za petje in glasbo. Prednost imajo prosilci, ki napravijo strokovni izpit iz telovadbe. Za tega učitelja veljajo določila razpisa višjega šolskega sveta z dne 8. junija 1921, šteta. 6881.

Redno opremljene prošnje je vpslati mestnemu šolskemu svetu v Celju najkasneje do dne

18. junija 1922.

Mestni šolski svet Celje,
dne 18. majnika 1922.

Predsednik: **Dr. Hrašovec, I. r.**

Štev. 1332/22.

RAZPIS UČNEGA MESTA NA OSNOVNI ŠOLI V MARIBORU.

Po pooblastilu višjega šolskega sveta šteta. 5279 z dne 12. maja 1922 se razpisuje v stalno namestitev služba učiteljice na dekl. ljudski šoli III. v Mariboru. Prosilke morajo dokazati poleg usposobljenosti za pouk slovenskega učnega jezika tudi usposobljenost za poučevanje nemškega učnega jezika, ker ima šola nemški učni jezik.

Redno opremljene prošnje je treba vpslati mestnemu šolskemu svetu v Mariboru najkasneje do dne

18. junija 1922.

Mestni šolski svet Maribor,
dne 18. maja 1922.

Predsednik: **V. Grčar, I. r.**

Štev. 2048 o. š. sv.

RAZPIS UČITELJSKIH SLUŽB.

Z dovolitvijo višjega šolskega sveta se razpisujejo nastopne učiteljske službe:

1. **Bošljiva Loka,** enorazrednica, mesto učitelja ali učiteljice.
2. **Kuželj,** enorazrednica, mesto učitelja ali učiteljice.
3. **Mozelj,** slovensko - nemška trirazrednica, mesto učitelja ali učiteljice.
4. **Novikot,** enorazrednica, mesto učitelja ali učiteljice.
5. **Štalcarji,** slovensko - nemška dvo-razrednica, mesto nadučitelja.

Pravilno opremljene prošnje je vložiti po predpisani službeni poti najkasneje do dne

19. junija 1922

pri podpisanem okrajnem šolskem svetu

Okrajni šolski svet v Kočevju,
dne 19. maja 1922.

Dr. Fr. Ogrin, I. r.

Štev. 2049 o. š. sv.

RAZPIS KATEHETSKEGA MESTA.

Na slovenski osnovni šoli v **Kočevju** se razpisuje stalno učno mesto veroučitelja z učno obveznostjo tudi na zasebni slovenski meščanski šoli in pa do polnega števila predpisanih učnih ur na nemški osnovni šoli v Kočevju.

Pravilno opremljene prošnje je vložiti po predpisani službeni poti najkasneje do dne

19. junija 1922

pri podpisanem okrajnem šolskem svetu.

Okrajni šolski svet v Kočevju,
dne 19. maja 1922.

Dr. Fr. Ogrin, I. r.